Студијски програм : МСС Заштита животне средине

Назив предмета: Деградација земљишта

Наставник/наставници: др Јелена Марковић, професор струковних студија

Статус предмета: обавезан

Број ЕСПБ: 7

Услов: нема

Циљ предмета

Циљ предмета је да студенти стекну основна знања о земљишту као значајном делу животне средине, његовим особинама, функцијама и значају за екосистеме и људско друштво, као и да разумеју узроке, облике и последице деградације и загађења земљишта, да разумеју њихове негативне последице и да развију свест о значају очувања плодности и квалитета земљишта, да препознају проблем деградације земљишта и упознају се са мерама заштите, одрживог управљања и ремедијације земљишта, ради очувања природних ресурса и животне средине.

Исход предмета

По завршетку предмета студент ће бити у стању да: објасни значај земљишта као дела животне средине; препозна и опише основне физичке, хемијске и морфолошке особине земљишта; идентификује узроке, врсте и изворе деградације и загађења земљишта; препозна облике деградације земљишта ерозију, сабијање, хемизацију и заслањивање; објасни утицај пољопривредне, индустријске и урбане делатности на земљиште; узме и припреми узорак земљишта за основна испитивања; изврши једноставна мерења и посматрања основних особина земљишта; анализира последице примене хемикалија, наводњавања и неправилне обраде земљишта; препозна мере за спречавање и смањење деградације земљишта; предложи одговарајуће мере заштите, очувања плодности и одрживог коришћења земљишта; објасни основне принципе ремедијације деградираног и загађеног земљишта; примењује правила безбедног рада приликом теренских и лабораторијских активности; развија одговоран однос према земљишту као природном ресурсу и значајном делу животне средине.

Садржај предмета

Теоријска настава

Земљиште као део животне средине. Основне особине земљишта морфолошке, физичке и хемијске особине земљишта. Појам, узроци, врсте и извори загађења. Улога земљишта у процесима у екосистему; Коришћење и употреба земљишта; Угроженост земљишта (начини угрожавања, отпадни материјали, ерозија). Губитак и уништавање плодног земљишта. Фазе оштећења земљишта. Деградација земљишта: ерозија водом и ветром, ин ситу оштећења (хемијски, физички и биолошки процеси). Утицај пољопривредне производње на земљиште. Негативне еколошке последице примене хемикалија у биљној производњи. Хемизација земљишта. Загађење земљишта тешким металима и радионуклидима. Урбано-индустријски загађивачи. Сабијање земљишта. Утицај наводњавања на земљиште. Заштита земљишта (управљање и ремедијација земљишта).

Практична настава

Практична настава обухвата упознавање са земљиштем и његовим особинама, правилно узимање и припрему узорака земљишта, испитивање основних физичких и хемијских особина и процену стања земљишта. Препознавање облика деградације, као што су ерозија, сабијање, загађење и заслањивање, и анализирају утицај пољопривредне, индустријске и урбане делатности на земљиште. Практично упознавање са начинима спречавања деградације, мерама заштите и очувања плодности земљишта, као и основним поступцима ремедијације деградираног и загађеног земљишта. Практична настава се своди на демонстрацију, теренско прикупљање узорака, лабораторијску анализу и рада у групама.

Литература

1. Голубовивић Т., (2020), Загађивање и заштита земљишта, Факултет заштите на раду у Нишу, Прво издање, Ниш.
2. Хаџић В., Белић М., Нешић Љ., (2014), Практикум из педологије, Пољопривредни факултет, Нови Сад.
3. Дугалић, Г., Гајић, Б. (2012), Педологија. Агрономски факултет, Чачак
4. Секулић П, Кастори Р., Хаџић В., (2003), Заштита земљишта од деградације, Научни институт за ратарство и повртарство, Нови Сад
5. Танчић Н., (2002), Педологија, Пољопривредни факултет, Београд.

Број часова активне наставе	**Теоријска настава: 45**	**Практична настава: 30**	**ДОН:0**
Методе извођења наставе Предавања, рачунске и теренске вежбе, колоквијум, консултације.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	**Завршни испит**	поена
активност у току предавања	**10**	писмени испит	
практична настава	**10**	усмени испт	40
колоквијум-и	**40 (20+20)**	.....	
семинар-и			
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....			
*максимална дужна 2 странице А4 формата			